

Natalia Maliutina

Uniwersytet w Białymstoku

Odeski Narodowy Uniwersytet im. Ilji Miecznikowa

ORCID: 0000-0002-5787-2753

ПОЛЬСЬКИЙ СЛІД У КУЛЬТУРИ ОДЕСИ

Тема четвертої циклічної конференції «Поляки в Одесі і в Українському Причорномор'ї. Історія – спадщина – співіснування у мультикультурному середовищі міста» (2018) не викликала у науковців і гостей нашого міста жодного здивування. Польські мандрівники, поети, музиканти, архітектори, історики будували Одесу разом з представниками інших народів та народностей. В ній перебували та працювали всесвітньо відомі діячі культури: Аполон Скальковський, Лев Влодек, Фелікс Гонсіоровський, Адам Міцкевич, Генріх Сенкевич, Юрій Олеша, Сигизмунд Олесевич та багато інших. Аристократичні родини Потоцьких, Собанських, Браніцьких, Ржевуцьких, Маньковських задавали тон у культурному житті Одеси.

Традиційно засідання відбулись у чудовому палаці – Одеському літературному музеї, працівники якого давно стали міцною ланкою у колективі односторонців, якими є учасники конференції. Під час 2-х пленарних та 4-х секційних засідань виступило 40 доповідачів, серед них – 18 дослідників з Польщі (Білостока, Варшави, Гданьська, Вроцлава, Катовіц, Жешува, Ополье, Торуня) та 21- з України (Одеси, Києва, Рівного).

На Пленарному засіданні у перший день конференції порушувались питання образу міста в сучасній польській публіцистиці (проф. Д. Ротт, Катовіце), процесів міжкультурної комунікації в умовах мультикультурного міста (проф. Є. Нікіторович, Білосток). Голова Одеського відділення Спільноти письменників України ім. А. Міцкевича А. Стрільцова представила засади діяльності польської спільноти в сучасній Одесі. Цікаві повідомлення було виголошено на знаковій секції: «В орбіті повернення: Адам Міцкевич та інші письменники в Одесі XIX-XX століття». Док. М. Байко (Білосток) слушно поставив провокаційне питання: «Скільки Одеси в «одеських сонетах» Адама Міцкевича?».

Під час обговорення розгорнулася наукова дискусія на теми: польський слід у творчості одеських письменників, внесок польських діячів культури в будівництво культурного життя міста, взаємні впливи польської, єврейської та української культур в Одесі, образ міста в польській літературі, публіцистиці...

Деякі питання вочевидь привернули увагу й потребують подальшого обговорення. Серед них: Чи є польський слід в творчості відомих одеських письменників (Ю. Олеши, І. Бабеля, І. Ільфа та Є. Петрова...) у доповіді Є. Васильєва. Звернулись дослідники до малознаних постатей на мапі міжкультурного співіснування: Дві Одеси Юзефа Сенковського представив проф. Я. Лавський (Білосток) та постать поета з Причорномор'я Станіслава Місаковського – доц. В. Саєнко (Одеса).

Особливо плідною була екскурсія до Державного архіву Одеської області, польські фонди якого люб'язно відкрила замісник директора ДАОО Л. Білоусова. Завершальним акордом конференції стала невеличка романтична подорож на катері вздовж узбережжя Чорного моря. Учасникам і гостям легко було уявити себе тими мандрівниками, які освоювали терени Причорномор'я Одеси. Віримо, що пропонована загалу дослідників, поціновувачів культурних мандрівок вуличками нашого міста та широкому колу читачів книга стане ще одним культурним артефактом наукового діалогу, припинити який не в змозі ні віруси, ні політичні акції, ні зміни у людському існуванні в світі.